

Minister - Członek Rady Ministrów Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Jan Grabiec

DSP.INT. 4610.581.2024
Warszawa, 07 marca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację numer K10INT1474 Pani Poseł Pauliny Matysiak w sprawie *odwoływanych pociągów Polregio w woj. lubuskim*, proszę przyjąć informacje opracowane na podstawie danych uzyskanych od spółki Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., będącej akcjonariuszem posiadającym 50% plus jedną akcję POLREGIO S.A. (dalej: „POLREGIO” lub „Spółka”).

Z uzyskanych informacji wynika, że regionalne przewozy kolejowe na terenie województwa lubuskiego realizowane są przez Lubuski Zakład POLREGIO w Zielonej Górze. Zgodnie z treścią umowy PSC zawartej przez POLREGIO z Marszałkiem Województwa Lubuskiego na świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich do uruchomienia w 2023 r. zaplanowano 63 600 połączeń regionalnych.

Operator zgodnie z umową realizował przewozy w relacjach: (1) Zielona Góra Gł. – Wrocław Gł., (2) Zielona Góra Gł. – Węglińiec – Goerlitz / Jelenia Góra, (3) Leszno – Wschowa, (4) Małomice – Żary – Forst (Lausitz), (5) Zielona Góra Gł. – Guben – Cottbus Hbf., (6) Zielona Góra Gł. – Rzepin – Szczecin Gł. (Świnoujście) / Frankfurt nad Odrą, (7) Zielona Góra Gł. – Zbąszynek – Gorzów Wlkp. / Poznań Gł., (8) Poznań Gł. – Krzyż – Gorzów Wlkp. – Kostrzyn, (9) Rzepin – Zbąszynek, (10) Toporów – Łagów, (11) Gorzów Wlkp. – Międzyrzecz – Pszczew – Wierzbno.

Odnosząc się do kwestii pociągów regionalnych odwołanych w 2023 r. w województwie lubuskim, informuję, że w ubiegłym roku odwołanych zostało 4 991 połączeń w całości lub części relacji. Było to spowodowane trudną sytuacją taborową, w tym dodatkowo zdarzeniami losowymi, zarówno po stronie taboru przewoźnika, jak i pojazdów skierowanych do przewozów przez Urząd Marszałkowski, które w zdecydowanej większości obejmują trakcję spalinową. Dodać należy, że w 98% w zamian za odwołane połączenia przewoźnik uruchamiał zastępczą komunikację autobusową. Niewielki procent przypadków braku możliwości zapewnienia komunikacji zastępczej obejmował przede wszystkim sytuacje związane z defektami pojazdów na szlaku, gdzie wprowadzenie komunikacji zastępczej w krótkim czasie nie jest możliwe.

Jeśli chodzi o liczbę połączeń odwołanych na terenie województwa lubuskiego w styczniu 2024 r., to z zaplanowanych do uruchomienia, zgodnie z rozkładem jazdy, 5 176 pociągów, doszło do odwołania 522 połączeń regionalnych na całości lub na części trasy. Wpływ na tę sytuację miała trudna sytuacja taborowa oraz niskie temperatury powietrza występujące w tym czasie na terenie wielu lokalizacji w kraju, również w województwie lubuskim, które powodowały defekty elektrycznych i spalinowych zespołów trakcyjnych.

Z powyższych danych wynika, że w 2023 r. odwołanych zostało ok 7,8% wszystkich zaplanowanych połączeń, natomiast w styczniu 2024 r. liczba odwołanych połączeń w stosunku do zaplanowanych wyniosła ok. 10,0%.

Jedną z zasadniczych przyczyn mających bezpośredni wpływ na liczne odwołania pociągów na liniach niezelektryfikowanych w 2023 r., z przeniesieniem jej skutku co najmniej na pierwszy kwartał 2024 r. jest nagromadzenie, wynikających z obowiązkowego resursu utrzymaniowego, napraw okresowych na poziomie P4 i P5 pojazdów z lat 2022 – 2023. W tym okresie, wskutek wymienionych poziomów utrzymania, nie było dostępnych lub odstawiono łącznie 11 jednostek spalinowych, z czego 8 pojazdów należących do województwa i 3 należące do POLREGIO. Na 2024 r. do ukończenia napraw okresowych pojazdów spalinowych własności Urzędu Marszałkowskiego z terminem odstawienia w 2023 r. pozostanie 7 pojazdów, w tym 1 pojazd, którego wyłączenie nastąpi w pierwszej dekadzie marca

br.

W przypadku POLREGIO do zakończenia napraw okresowych pojazdów odstawionych w miesiącu grudniu 2023 r. pozostaną 2 jednostki w trakcji spalinowej z terminem realizacji napraw na miesiąc kwiecień 2024 r.

Podsumowując, z 28-29 teoretycznie dostępnych spalinowych zespołów trakcyjnych, w rzeczywistej dyspozycji Spółki w okresie drugiej połowy 2023 r. oraz stycznia i początku lutego 2024 r., z uwagi na wspomniane powyżej pobyty lub odstawienia do napraw okresowych, a także obowiązkowe przeglądy okresowe na poziomie P1-P3, naprawy bieżące i naprawy awaryjne po zdarzeniach, pozostaje dobowo od 11 – 14 pojazdów. Należy podkreślić, że zapotrzebowanie dobowe w trakcji spalinowej do pełnego zapewnienia uruchomień pociągów w planie rozkładu jazdy bez rezerwy taborowej wynosi 17 pojazdów w dni robocze, przy czym brak tylko jednego pojazdu do niniejszego zestawienia może już generować konieczność odwołania 2-3 pociągów. Należy przy tym podkreślić, że do realizacji umowy PSC na liniach niezelektryfikowanych, począwszy od grudnia 2020 r. z wymienionej powyżej liczby teoretycznie dostępnych pojazdów spalinowych na poziomie 28 - 29 jednostek, Urząd Marszałkowski udostępnił 20 pojazdów, przy 1 zespole trakcyjnym zapewnionym po stronie POLREGIO. Od tego okresu park taborowy pojazdów spalinowych własności UM nie uległ zmianie; z kolei POLREGIO do 2023 r. uzupełniła zasoby o 8 pojazdów spalinowych różnego typu, natomiast w II kwartale 2024 r. zamierza powiększyć wskazaną ilość o kolejny nowoczesny, 3-członowy spalinowy zespół trakcyjny.

Dodatkowo istotnym elementem ograniczonej sprawności technicznej pojazdów spalinowych w województwie lubuskim wpływającym na ich zwiększoną awaryjność wymagającą ich napraw bieżących, pozostaje również nadmierne wykorzystanie eksploatacyjne pojazdów na dobę, gdzie średniodobowe przebiegi wszystkich jednostek

spalinowych (UM i operatora) w okresie od stycznia 2023 r. do stycznia 2024 r. wynosiły odpowiednio od 640 do 800 km. Dla porównania średniodobowy przebieg pojazdów spalinowych POLREGIO użytkowanych w pozostałych częściach kraju w tym samym okresie wyniósł odpowiednio od 422 do 456 km.

W 2023 r. łącznie, w tym w szczególności w jego drugiej połowie, z przyczyn, o których mowa powyżej, w długotrwałym okresie wyłączony z ruchu pozostawały następujące pojazdy:

- 1) SA133-003 (własność UM) wyłączony do 26.05.2023 r. Po naprawie okresowej P5, po krótkim okresie eksploatacji, powrócił do wykonawcy naprawy na usunięcie usterek gwarancyjnych (łącznie 69 dni w 2023 r.). Po powrocie uczestniczył w zdarzeniu (wykolejenie na stacji Żagań). Aktualnie ponad 100 dni znajduje się poza eksploatacją w naprawie powypadkowej i likwidacji usterek gwarancyjnych;
- 2) SA137-005 wyłączony do 29.05.2023 r. (własność UM – na naprawę okresową P4);
- 3) SA139-004 wyłączony do 28.08.2023 r. (własność UM – na naprawę okresową P4);
- 4) SA139-003 wyłączony do 30.10.2023 r. (własność UM – na naprawę okresową P4);
- 5) SA105-102 wyłączony przez cały 2023 r. (własność UM – w naprawie okresowej P5);
- 6) SA139-005 wyłączony od 16.07.2023 r. (własność UM – w naprawie okresowej P4);
- 7) SA108-006 wyłączony od 18.07.2023 r. (własność UM – w naprawie okresowej P5);
- 8) SA133-007 wyłączony od 05.08.2023 r. (własność UM – w naprawie okresowej P4);
- 9) SA139-006 wyłączony od 20.11.2023 r. (własność UM – w naprawie okresowej P4);
- 10) SA105-104 wyłączony od 20.11.2023 r. (własność UM – w naprawie okresowej P4);
- 11) SA139-001 wyłączony od 11.12.2023 r. (własność POLREGIO – w naprawie okresowej P4);
- 12) SA139-002 wyłączony od 31.12.2023 r. (własność POLREGIO – w naprawie okresowej P4);
- 13) SA133-006 wyłączony przez cały 2023 r. (własność UM – zderzenie na przejeździe kolejowo-drogowym - obecnie w naprawie awaryjnej).

Kolejnym ważnym aspektem dostępności pojazdów pozostają przeglądy okresowe na 3. poziomie utrzymania, które z reguły wymagają prac dodatkowych, co powoduje wydłużenie przeglądów do 30 – 40 dni. W okresie 2023 r. wskazany poziom przeglądowy przechodziły 3 spalinowe zespoły trakcyjne, w tym: SA139-031, SA139-032, SA95-001. Aktualnie na poziomie P3 przebywają dwa pojazdy tj. SA95-002 i SN83-007. Do niniejszego zestawienia,

z uwagi na wspomniane wcześniej wysokie przebiegi dobowe pojazdów spalinowych, należy dodać zwiększoną ilość defektów i czas pozostawiania taboru w naprawie bieżącej, wydłużany niejednokrotnie z uwagi na ograniczoną dostępność oraz terminy dostaw części zamiennych. Z kolei odrębnym, lecz istotnym, czynnikiem wpływającym na problemy taborowe Zakładu Lubuskiego Spółki pozostaje jakość wykonywanych napraw okresowych przez podmioty zewnętrzne wyłonione w wyniku postępowań przetargowych. Przykładem może być pojazd serii SA139-004, który powrócił z naprawy okresowej na poziomie P4 i tylko w ciągu pierwszego miesiąca od zakończenia czynności utrzymaniowych ulegał sześciokrotnie defektom gwarancyjnym, które skutkowały unieruchomieniem pojazdu i odwołaniem pociągów na całości lub części trasy. Podobne problemy występowały z pojazdami po

naprawie okresowej serii SA139-003 i SA137-005, na które tylko w 2023 r. zgłoszone zostały do wykonawcy napraw 44 usterki gwarancyjne.

Dodać należy, że całość zagadnień, o których mowa w niniejszym piśmie, opisujących podstawowe problemy taborowe w latach 2021 – 2024 na terenie województwa lubuskiego, została przedstawiona w formie prezentacji przez POLREGIO na spotkaniu Parlamentarnego Zespołu ds. Walki z Wykluczeniem Transportowym dotyczącym sytuacji w województwie lubuskim, które odbyło się w dniu 20 lutego 2024 r.

Odnosząc się do kwestii działań podejmowanych przez POLREGIO w celu poprawy sytuacji taborowej w województwie lubuskim informuję, że od lutego 2024 r. sytuacja ta, wskutek usilnych działań Spółki, ulega systematycznej i zdecydowanej poprawie. Wszystkie pojazdy, jakie zostały zaplanowane do napraw okresowych lub przeglądów na 3 poziomie utrzymania w pikowym okresie 2023 - 2024, albo powróciły w części z napraw albo zostały skierowane do wykonawców usług utrzymaniowych. Dotyczy to zarówno pojazdów będących własnością Samorządu Województwa Lubuskiego, jak i POLREGIO.

Zakład Lubuski Spółki w Zielonej Górze pod nowym kierownictwem podjął i podejmuje liczne kroki, które mają umożliwić POLREGIO oczekiwaną dostępność taboru, która będzie zabezpieczać wystarczającą ilość jednostek, włącznie z konieczną rezerwą pojazdów. Między innymi zwiększono nadzór nad prowadzonymi postępowaniami przetargowymi dotyczącymi wyboru wykonawców przeglądów poziomów P3 dla pojazdów spalinowych obejmujących okres 12 miesięcy od podpisania umowy oraz wykonania naprawy okresowej pojazdu własności Spółki serii SA139-023, która zgodnie z planem odstawienia jednostki powinna odbyć się na przełomie listopada i grudnia 2024 r. Dodatkowe działania zostały ukierunkowane na przyspieszenie realizacji napraw bieżących i ścisłego nadzoru nad naprawami reklamacyjnymi. Zakład wprowadził dodatkowe dyżury pracowników zajmujących się utrzymaniem taboru w czasie weekendów. Trwają prace w zakresie działań inwestycyjnych, których celem jest poprawa funkcjonowania zaplecza technicznego w Rzepinie oraz odbudowa zaplecza w Żaganiu. Ponadto zakład zintensyfikował działania w zakresie pozyskania specjalistów utrzymania taboru podejmując proefektywne działania na trudnym rynku pracy województwa lubuskiego. Prowadzone są rozmowy z agencjami pracy tymczasowej w zakresie możliwej współpracy, jak również uczestnictwo w lokalnych targach pracy, trwa rekrutacja pracowników z wykorzystaniem ogłoszeń i informacji w pociągach, a także w urzędach pracy i na stronach internetowych.

Nadzieje na osiągnięcie stabilności sytuacji taborowej w województwie lubuskim stwarza harmonogram powrotu taboru z napraw okresowych w 2024 r., zgodnie z którym do końca czerwca br. ma nastąpić zwrotne pozyskanie 10 pojazdów spalinowych, co pozwoli nie tylko na osiągnięcie wymaganego zapotrzebowania dobowego w trakcji spalinowej, ale również na stopniowe utworzenie stałej rezerwy pojazdów na poziomie minimum 2 szt. taboru. Dodatkowo w okresie lipiec – sierpień 2024 r. do ruchu powinny powrócić 2 kolejne pojazdy z napraw okresowych realizowanych na pojazdach własności urzędu marszałkowskiego, a ponadto od maja br. POLREGIO zamierza włączyć dodatkowo do eksploatacji nowoczesny spalinowy zespół trakcyjny serii SA 136.

Na marginesie powyższych wyjaśnień uprzejmie informuję, że w związku z wejściem w życie w dniu 5 marca 2024 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 marca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonuje Prezes Rady Ministrów lub inni członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne, w tym jednoosobowe spółki Skarbu Państwa, wykonywanie praw z akcji Skarbu Państwa w Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. zostało przekazane Ministrowi Aktywów Państwowych.

Z wyrazami szacunku

wz. Grzegorz Karpiński

Sekretarz Stanu

Zastępca Szefa KPRM

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/